

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 6. Diabolus, Dei providentiâ, nobis prodest.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Si cadens adoraveris me. Matth. 4. 9. Mali angeli præcipiunt adorari se. Cassiod. in Pl. 96. Verba diaboli. In veritate: si possem sumere corpus mortale; magis in eo vellem pati omnem poenam, & omnes insuper penas Inferni, quam charitatem vertere ad Deum. In Revel. extravagante. S. Brigittæ c. 62.

§. V.

Diaboli odium contra homines, & invidia.

Percussit Job ulcere pessimo. Job 2. 7. Cum diabolus percutit, non communi ulcere, sed pessimo affligit. Escobar t. 3. coll. Chr. Obs. 7.

Cibus ejus electus Habac. 1. 16. Perinde ut hominum cibus, est salus à Deo pacta; sic epulæ Sathanæ hominum est interitus. Theophyl. hic.

Dic, ut lapides isti panes fiant. Matth. 4. 3. Lapidés esuriens offert. Humanitas talis est semper inimici: sic pascit mortis author, sic invidus vitæ. S. Chrysol. f. 11.

Non dixit, ut ex lapidibus capones &c. faceret, sed panem: nam dæmon, si te parvā recipere possit, non dabit pretiosam. Filio prodigo nec filiquas dabat; voluptates suis in mensura tribuit. Stella in Luc. 4.

Venisti huc ante tempus torquere nos. Matth. 8. 29. Cum dæmones torqueantur mox ab initio Mundi; cur dicunt *ante tempus*? Hugo Card. hoc erāt eis læsio, quod ab obsessis exire cogebantur. S. Hier. magnum tormentum est ei, à læsione hominum cessare. Pinna in Eccl. Ethol. 103.

Filia mea male à demonio vexatur. Matth. 15. 22. Quam crudelis dæmon tyrannus! quam horribilis tortor! hinc gehennæ diritas confirmatur. Escob. t. 3. colloq. Chr. hic Obs. 7.

Adjuro te per Deum, nè me torqueas. Marci 5. 7. Quale hoc tormentum? dicebat enim illi v. 8. *exi spiritus immunde ab homine.* Tamen non tendebatur in tortura, sed solum ab humano corpore pellebatur; cur petit ita non torqueri? Sic diabolus humanam perditionem sicut, ut, cruciandi hominem opportunitate carere; summum suum reputet cruciatum. S. Chrysol. 17. hic adorat evadere cupiens poenam; prædam perdere pertimescens. Sylveira in Apoc. 2. q. 61.

Venisti perdere nos. Luc. 4. 34. Velut insatiabiles ad malum, & ad penas hominibus inferendas; torturam existimant, quia pelluntur à corporibus hominum. Magis autem, quia, Christo vocante homines, expelluntur à sedibus animarum. Hoc habet proprium obstinata crudelitas; ut poenam patiatur, si poenam non inferat. Sim. Cass. l. 5. c. 8.

Quod tibi nomen est? & ille ait legio. Luc. 8. 30. Dæmones militare nomen sibi arripunt: quia perpetuò bellant in homines. Pinna in Eccl. Ethol. 103.

Videbam Sathanam sicut fulgur de celo cadentem. Luc. 10. 18. q. d. timere Discipuli

mei, quia dæmon de celo instar fulguris descendit. Cur, ad incutiendum timorem, non dicit lapsum ut saxum, aut lanceam, aut ignem? Quando fulgur descendit, quæ fortius illi obstant, ea gravius ferit: hinc, salvâ vaginâ, gladium in cinerem vertit. Ideo ergo timendus: quod, parcens corpori, stragem facit in anima; & illasâ vaginâ, conficit gladium, qui est spiritus. Did. Niss. f. 5. D. 1. Quadr.

Potestas equorum in ore eorum, & in caudis eorum. Apoc. 9. 19. Omni ætati insidiantur; pueritiæ, & senectuti, Pinna in Eccl. Ethol. 103.

Va terra, & mari! quia descendit diabolus ad vos, habens iram magnam. Apoc. 12. 12. Mens S. Chrysost. est, diabolum, ubi accepit torquendi Jobi facultatem, per se ipsum omnes calamitates præparasse: cum nemo, inquit, reperiatur immanior, earum rerum negotium dare alijs verebatur. Escob. t. 3. Coll. Chr. Obs. 7.

Quia meminit exul coeli, quid agatur in celo; quanta homini trementi sermones Dei præparetur remuneratio; Zeli indicat magnitudo. Prodit gloriam, dum exercet invidiam. S. Calarius hom. 3. de Pascha.

Nihil est unde magis doleant; nihil est, quod magis ingemiscant, quam bonum nostrum, quam profectum nostrum. Penè plus odiunt bona nostra, quam tormenta sua: imò malunt quotidie tormenta sua augere; quam nostra bona, quam merita nostra, non minuere. Rich. à S. Vict. annotat. in Pl. 2.

Sicut divites denarijs; sic dæmones animabus insidiantur. Sanct. Bonavent. f. 2. ser. 3. Pent.

§. VI.

Diabolus DEI providentiâ nobis prodest.

Exagitabat Saullem spiritus nequam. 1. Reg. 16. 14. Cur vocatur hic spiritus nequam? forsan dæmon aliquis bonus est? ut nequam ab hoc distinguatur? Resp. ita est: sunt enim etiam boni, nec tantum mali, dæmones. Dæmon Saulis spiritus nequam dicitur, quia illum ad peccandum incitabat, ut Deum per invidia scelus offenderet. Non est mihi malus dæmon, si ab illo vinci me non patior; quin bonus, si obfesto. Dum enim plurimum vult sibi in me juris usurpare; solum occupare corpus, sed non penetrare ad animam potest. S. Hilation (ut est apud S. Hier.) percunctatus dæmonem, qui se Virginis cujusdam corpori insinuavit: quare ausus fuerit puellam Dei ingredi responsum accepit: ut servarem eam Virginem. Did. Niss. Sabb. post D. 2. Quadr.

Ecco trado tibi eum, veruntamen animam illius serva. Job. 2. 6. Magna potestas! magna gratia! quæ imperat diabolo, ut se ipse destruat. Se enim destruit, dum hominem, quem tentando supplantare studet, ex infirmo fortiorem efficit: quia, dum carnem debilitat, mentem ejus corroborat. -- Quod nocet corpori, juvat spiritum. Manducet erga terram meam serpens, dentes

dentes carni infigat, conterat corpus. Dicit Dominus, & de me: trado tibi eum, tantum modo animam ejus custodi. Quanta vis Christi! ut custodia hominis imperetur etiam diabolo, qui semper vult nocere. Dominum ergo Jesum nobis propitiemus. Imperante Christo & diabolus ipse sit praece suae custos; vel invitus mandatis obsecundat coelestibus. S. Ambr. l. 1. de poenit. c. 13.

Malè à demonio vexatur. Matth. 15. 22. Videtur supposituisse fervens mulier, quod sint demones, qui vexent benè; cum dicit, filiam suam à damone malè vexari. Id ita est. Non malè nos vexat demon, qui corpus torquet, mutilat membra, carnem afficit; sed qui ad peccandum invitat, & voti compos fit. Et hoc sensu dicere possumus; non condolendum his, quorum corpora invasit demon; sed quorum animas obtinuit. Etiam venena praeprantur arte medicā in pharmaca. Ita S. Paulus cum incauto illo Corinth. egit 1. Cor. 5. 5. *judicavi tradere hujusmodi Sathanae in interitum carnis, ut spiritus salvus sit.* Et cum Hymenaeo, & Alexandro, 1. Tim. 1. 20. hominibus sacrilegis, & blasphemis; *quos tradidi Sathanae, ut discant non blasphemare.* Did. Niss. f. 5. D. 1. Quadr. § 5.

Cogitur adversarius sanctos Domini, ad sua damna, tentare. Dum enim tentat, meliores facit; ut, qui tentatur, possit alios instruire, qui sibi ipse invalidus videbatur. Sanct. Ambros. in Pl. 43.

Quia gloriosus princeps despexit esse in palatio, fecit eum Deus laboriosum fabrum in hoc Mundo; ut coactus totis viribus serviat, qui vacare, Deo fruendo, nolebat. Unde dicitur Job. 40. 23. *accipies eum servum sempiternum.* Cujus fabri caminus est afflictio, & tribulatio; folles, & mallei, sunt tentationes, & suggestiones; forcipes, sunt tortores, & persecutores; lima ferrea, sunt linguae maledicentium, & detrahentium. Tali caminò, & his instrumentis, purgat ipse aurea vasa coelestis regis. Haec sunt Electi, in quibus renovat imaginem Dei. S. Anselm. in Elucidario.

Tenet Deus imperium & super diabolum. Permisit autem illi vivere duabus de causis: ut ille magis quidem confundatur, homines autem confundantur. O sapientissimam providentiam! quae malum etiam propositum in salutis occasionem convertit. Quemadmodum enim illorum fratrum, Joseph odiò persequentium, malam voluntatem, accepit occasionem propriae administrationis; & permittens ipsis ex odio vendere fratrem, occasionem accepit efficiendi, ut regnaret. Quos dilexit, cum his sic permittit Diabolum luctari, ut vincentes coronentur; & facta victoria, major quidem virtus à minore vincatur: homines autem magnifice probentur; cum eum, qui aliquando fuit Archangelus, vincunt. S. Cyrill. Jerol. Catech. 8.

Diabolus sibi ipsi, non nobis, est malus: nos enim, si velimus, plura etiam commoda per il-

Polyanth. Sacr. Tom. I.

lum, perque ipsius nequitas, consequimur, illò etiam invitò, ac renuente: quod est profectò mirabile; & in hoc divinae bonitatis magnitudo conspicitur. Sanct. Chrysost. l. 1. de provid. Dei.

S. Bernardus, ut refert vita ejus Scriptor, cum dissidium quoddam sopiturus curam conscendisset; ejus in itinere rotam unam cacodæmon, pacis inimicus, confregit; & in campis medijs, longè ab omni humano auxilio, abiecit. Sensit veteratoris fraudes vir sanctus, & post exiguum precationem, divinitus roboratus, jussit cacodæmonem sese currui subicere, & rotæ vires supplere. Paruit infelix vel invit, lepidumque vehentibus praeiit in ascitio corpore, ac formā, spectaculum; & sanctum virum, quò intenderat, spe citius devexit. Doultremā l. 1. c. 2. sect. 6.

§. VII.

Diabolus debilis vincit nos nostrā ignariā.

Nè forè moriamur. Nequaquam moriemini. Gen. 3. 2. 4. Dominus affirmavit, mulier dubitavit, diabolus negavit. Hugo à S. Vict. l. 1. miscell. tit. 88. Dæmon venit ad Evam, trepidus, pusillanimis, desperans victoriam, quousque eam vidit hesitantem de fide verborum Dei: tunc enim credere cepit, paulò post negaturam, quae tam citò dubitare cepisset. Iterum Hugo: si mulier non dubitasset, forè diabolus non negasset; sed dedit audaciam, quae inchoavit malitiam. Did. Niss. vit. Abrah. l. 4.

Ipsa conteret caput tuum. Gen. 3. 15. Tam facile conteritur caput serpentis, ut vel calce atteri possit; sed cauda difficillimè. Pinna in Eccl. Ethol. 211. Primos parentes non urfus, aut leo, sed potius serpens; callidior utique, non fortior cæteris animantibus, supplantavit. Nec mulierem vir, sed virum mulier. S. Bern. f. 11. de div. animæ affection. Videte rem miram in paradiso: cum Adam diabolus dimicat, ubique insidiatur homini, ubique congregitur: sed ubi mulierem non invenit, victus abscedit. Sanct. Ambros. f. 37. de Quadragesima.

Et non potuerunt etc. Ex. 8. 18. Cur magi, qui ranas, & majora, fecerant; non potuerunt parvas sciniphes producere? Dico: à Deo fuisse impeditos demones: idque ut sic Dei potentia, & dæmonum imbecillitas, magis appareret: & quòd non dæmon, sed Deus nobis timendus sit; qui dæmonis vires cohibet, ut etiam in rebus parvis nocere non possit, nisi Deus permittat. Corn. hic.

Censet Sanchez, dæmonem fugatum fumo cordis piscis, Tob. 6. 5. quòd hæc suffumigatio rei tam vilis in dæmonis contemptum fiat, quem ipse superbus non ferens abiit. Cornelius hic.